Monitoring Utrechtse School: Tweede meting

R. Kennis
M. Roelofs
T. Eimers
E. Keppels

29 augustus 2012

Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt, Nijmegen

© 2012 Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt, Nijmegen

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van het Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt te Nijmegen.

No part of this book/publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Inhoud

1 Inleiding 1

2 Instroom 3
2.1 Achtergrondkenmerken 3
2.2 Onderwijsprogramma 4
2.3 Problematiek leerlingenpopulatie 5
2.4 Overbelasten 6
2.5 Betrokkenheid hulpverlening 8
2.6 Conclusies instroom 9

3 Rendement 11
3.1 De twee cohorten 12
3.2 Rendement Start It 13
3.3 Rendement Link It 15
3.4 Rendement Do It 17
3.5 Samenvatting rendement Utrechtse School 20

4 Samenvatting 21

1 Inleiding

De leerlingen van de Utrechtse School worden gevolgd in de Regiomonitor. De Utrechtse School is op 1 augustus 2009 van start gegaan. De Utrechtse School is een basisvoorziening voor leerlingen, die door een stapeling van problemen, tijdelijk of voor een langere periode niet in het reguliere onderwijs terecht kunnen. Het gaat om jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar, die moeite hebben met leren, sociaal emotionele problemen hebben en/of problemen ondervinden in de thuissituatie. Deze jongeren hebben intensieve begeleiding nodig, die in het reguliere onderwijs niet gegarandeerd kan worden.

Als eerste stap in de monitoring zijn in april 2010 de dossiers bekeken van de deelnemers die op dat moment onderwijs volgden op de Utrechtse School.[1] In totaal zijn de dossiergegevens van 192 deelnemers van de Utrechtse School verzameld. In de rapportage 'Monitoring Utrechtse School: De deelnemers' (KBA, 2010) is de deelnemerspopulatie van de Utrechtse School in beeld gebracht (stand april 2010).

In november 2010 is een tweede dossieronderzoek gedaan en zijn gegevens verzameld van deelnemers die na de nulmeting (april 2010) geplaatst zijn op de Utrechtse School. Van deze deelnemers zijn dezelfde gegevens verzameld als van de deelnemers die in de nulmeting zijn meegenomen (achtergrondgegevens, onderwijsprogramma, voorgaande schoolloopbaan, probleemgebieden, betrokken hulpverlening).

Cohortbenadering
In deze rapportage maken we een onderscheid tussen het cohort 2009-2010 en het cohort 2010-2011. Bij het cohort 2009-2010 gaat het om de instroom in schooljaar 2009-2010 plus alle voorgaande schooljaren (voor start van de Utrechtse School). Het cohort 2009-2010 bestaat uit 220 deelnemers.[2]
Het cohort 2010-2011 bestaat uit 123 deelnemers die in schooljaar 2010-2011 de Utrechtse School zijn ingestroomd.[3]

De onderstaande tabel geef een overzicht van het aantal en percentage deelnemers dat een opleiding volgt binnen de drie onderwijsprogramma's van de Utrechtse School.

1 Met uitzondering van de leerlingen die een kortdurend schakelprogramma volgen op de Utrechtse School en de leerlingen waarvan nog geen diagnose gesteld was.
2 Hoewel van alle 220 deelnemers dossiergegevens zijn verzameld, worden voor de vergelijkbaarheid de cijfers uit de 1e meting gebruikt waar uitspraken worden gedaan over het cohort 2009-2010. De rapportage over de 1e meting (Monitoring Utrechtse School: De deelnemers) maakt gebruik van 192 dossiers (instroom tot en met maart 2010)
3 Omdat de tweede meting in november 2010 is uitgevoerd, laten de gegevens over cohort 2010-2011 bij bepaalde onderdelen een 'tussenstand' zien. In de volgende meting worden de dossiers van deelnemers die na november 2010 zijn ingestroomd alsnog in de rapportage meegenomen.

Tabel 1.1 – Aantal en percentage leerlingen per programma Utrechtse School en totaal (exclusief leerlingen in het Schakelprogramma)

	Cohort 2009-2010		Cohort 2010-2011	
Programma US	Aantallen	Percentages	Aantallen	Percentages
Start It	92	42	75	61
Link It	33	15	21	17
Do It	95	43	27	22
Totaal US	220	100	123	100

De tabel laat zien dat het cohort 2009-2010 vooral uit deelnemers van Start It en Do It bestaat. Zij vormen samen 85 procent van alle deelnemers op de Utrechtse School. In 2010-2011 liggen de verhoudingen anders; het aantal Do It leerlingen in het cohort is in aantallen en procentueel sterk gedaald. Een ruime meerderheid van de deelnemers volgt een opleiding binnen Start It. In hoofdstuk 2 komen we hierop terug.

Leeswijzer

In deze rapportage geven we een beeld van de deelnemers van cohort 2009-2010 (compleet) en cohort 2010-2011 (stand november 2010). In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de achtergrondkenmerken, onderwijsprogramma, probleemgebieden, betrokken hulpverlening. In hoofdstuk 3 staat het rendement centraal. In het slothoofdstuk worden de belangrijkste conclusies samengevat.

2 Instroom

Door middel van dossieronderzoek[4] is informatie verzameld over de leerlingen in cohort 2009-2010 en cohort 2010-2011[5]: achtergrondgegevens, onderwijsprogramma, probleemgebieden en betrokken hulpverlening. In dit hoofdstuk wordt hier nader op ingegaan. Tevens zal inzichtelijk gemaakt worden in hoeverre er sprake is van verschillen tussen cohort 2009-2010 en cohort 2010-2011.

Zoals gezegd bestaat het cohort 2009-2010 uit 220 deelnemers. De meeste deelnemers uit het cohort volgen een opleiding binnen Start It (92 leerlingen) of Do It (95 leerlingen). Daarnaast volgen 33 leerlingen vmbo binnen Link It. Tussen 2009-2010 en 2010-2011 is de samenstelling van de instroom sterk veranderd. Percentueel is het aantal leerlingen binnen Link It ongeveer gelijk gebleven. Do It heeft echter te maken gekregen met een sterke daling van de instroom. Vergeleken met het cohort 2009-2010 zijn in 2010-2011 bijna 70 deelnemers minder ingestroomd. Start It heeft relatief gezien juist fors meer deelnemers. In de volgende paragrafen wordt duidelijk wat deze andere samenstelling van deelnemers binnen de Utrechtse School betekent, bijvoorbeeld voor de gemiddelde leeftijd van deelnemers.

2.1 Achtergrondkenmerken

Het merendeel van de leerlingenpopulatie van de Utrechtse School bestaat uit mannelijke leerlingen (zie tabel 2.1). Met name in Start It is het percentage mannen erg hoog, zowel in cohort 2009-2010 als in cohort 2010-2011. Als we kijken naar cohort 2010-2011 valt het hoge percentage vrouwelijke deelnemers in Link It op. In 2009-2010 was driekwart van de Link It leerlingen nog van het mannelijk geslacht. In 2010-2011 is ruim 4 op de 10 Link It leerlingen vrouw. Ook in Do It zitten relatief veel vrouwen. Dat geldt met name voor cohort 2009-2010, in mindere mate ook voor cohort 2010-2011.

Tabel 2.1 – Geslacht leerlingen Utrechtse School (percentages)

	Cohort 2009-2010		Cohort 2010-2011	
Programma US	Man	Vrouw	Man	Vrouw
Start It	80	20	77	23
Link It	73	27	38	62
Do It	60	40	63	37
Totaal US	70	30	67	33

4 Eerste meting april 2010 en tweede meting november 2010

5 Er is sprake van een 'tussenstand'. In november 2010 is informatie verzameld van 54 Start It leerlingen, 5 Link It leerlingen en 16 Do It leerlingen die tussen augustus 2010 en november 2010 zijn ingestroomd in de Utrechtse School.

De leeftijd van de leerlingen in cohort 2009-2010 loopt uiteen van 12 tot 18 jaar (bij start Utrechtse School, peildatum 1 augustus 2009). In cohort 2010-2011 is de spreiding van de leeftijden iets kleiner: van 12 tot 17 jaar. Tabel 2.2 geeft een overzicht.

Tabel 2.2 – Leeftijd leerlingen Utrechtse School

	Cohort 2009-2010		Cohort 2010-2011	
Programma US	Gemiddelde leeftijd	Bereik leeftijd	Gemiddelde leeftijd	Bereik leeftijd
Start It	13,3	12,0 - 14,7	13,2	12,2 – 15,2
Link It	15,6	14,2 - 18,0	15,4	14,0 - 16,6
Do It	16,1	14,4 - 18,5	16,0	14,3 - 17,1
Totaal US	14,9	12,0 - 18,5	14,2	12,2 - 17,1

Ook de gemiddelde leeftijd van de leerlingen in cohort 2010-2011 is iets lager dan van de leerlingen in cohort 2009-2010. Deze lagere gemiddelde leeftijd is voornamelijk het gevolg van de daling van het aantal Do It deelnemers en toename van het aantal Start It leerlingen. Bij Link It en Do It is ook de maximum leeftijd van leerlingen uit het cohort 2010-2011 gedaald.

2.2 Onderwijsprogramma

Start It leerlingen volgen merendeels het eerste of tweede leerjaar vmbo, de Link It leerlingen volgen het derde en vierde leerjaar vmbo (kaderberoepsgerichte leerweg of theoretische leerweg) en de Do It leerlingen volgen een AKA-opleiding. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het onderwijsprogramma dat de leerlingen van cohort 2009-2010 en cohort 2010-2011 volgen.

Tabel 2.3 – Aantal en percentage leerlingen per onderwijsprogramma Utrechtse School

		Cohort 2009-2010		Cohort 2010-2011[6]	
Programma	Onderwijsprogramma	Aantallen	Percentages	Aantallen	Percentages
Start It	Vmbo1	58	26	58	47
	Vmbo2	34	15	15	12
	Vmbo3	-	-	2	2
Link It	Vmbo3 - Kaderberoepsgerichte leerweg	19	9	9	7
	Vmbo3 - Theoretische leerweg	14	6	10	8
	Vmbo4 - Kaderberoepsgerichte leerweg	-	-	1	1
	Vmbo4 - Theoretische leerweg	-	-	1	1
Do It	AKA	95	43	27	22
	Totaal Utrechtse School	220	100	123	100

6 Zoals gezegd: het gaat hier om een tussenstand van november 2010. Dit is een (gedeeltelijke) verklaring van het kleine aantal leerlingen in bepaalde onderwijsprogramma's.

In vergelijking met cohort 2009-2010 is het aandeel vmbo1-leerlingen in cohort 2010-2011 aanzienlijk groter. Het aandeel AKA-leerlingen is juist veel kleiner in 2010-2011. In vergelijking met het cohort 2009-2010 zitten in het cohort 2010-2011 al vanaf het moment van instroom leerlingen in de 4e klas KL of TL van Link It.

2.3 Problematiek leerlingenpopulatie

In de eerste rapportage over de deelnemerspopulatie van de Utrechtse School kwam reeds naar voren dat de Utrechte School de zwaarste categorie 'overbelasten' bedient. Zowel Start It, Link It als Do It heeft met een zware doelgroep te maken. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de problematiek waarmee de leerlingen van cohort 2009-2010 en cohort 2010-2011 te maken hebben.

Tabel 2.4 – Percentage leerlingen met bepaald probleemprofiel

Probleemprofiel	Start It	Link It	Do It	Totaal
GEDRAGSPROBLEMATIEK				
Cohort 2009-2010	93	90	87	90
Cohort 2010-2011	98	100	100	99
PERSOONLIJKE PROBLEMATIEK				
Cohort 2009-2010	4	7	12	7
Cohort 2010-2011	2	-	-	1
PROBLEMEN STUDIEHOUDING				
Cohort 2009-2010	-	-	1	0
Cohort 2010-2011	-	-	-	-
PROBLEMEN OPLEIDINGSNIVEAU				
Cohort 2009-2010	4	3	-	2
Cohort 2010-2011	-	-	-	-
Totaal aantal deelnemers Utrechtse School* (= 100 procent)				
Cohort 2009-2010	86	29	77	192
Cohort 2010-2011	54	5	16	75

* Deelnemers met dossiergegevens

Gedragsproblematiek is veruit het meest voorkomende probleemprofiel bij de deelnemers van de Utrechtse School. In cohort 2009-2010 heeft 90 procent van de leerlingen te maken met gedragsproblematiek, in cohort 2010-2011 gaat het zelfs om 99 procent. Alle Link It en Do It leerlingen van cohort 2010-2011 hebben gedragsproblemen.

De meeste leerlingen van de Utrechtse School hebben te maken met gedragsproblemen in combinatie met andere problemen. Onderstaande tabel laat zien welke combinaties daarin voorkomen. Zowel van cohort 2009-2010 als van cohort 2010-2011 heeft het merendeel te

maken met een combinatie van alle vier de probleemgebieden: in cohort 2009-2010 gaat het om 40 procent, in cohort 2010-2011 om 52 procent.

Tabel 2.5 – Percentage leerlingen per probleemprofiel gedragsproblematiek

	Cohort 2009-2010				Cohort 2010-2011			
	Start It	**Link It**	**Do It**	**Totaal**	**Start It**	**Link It**	**Do It**	**Totaal**
Geen gedragsproblematiek	7	10	13	10	2	-	-	1
Meerdere gedragsproblemen	-	-	1	1	-	-	-	-
Gedragsproblematiek in combinatie met:								
• persoonlijke problematiek	-	3	1	1	-	-	-	-
• problemen studiehouding/-vaardigheden	2	10	12	7	2	40	13	7
• niveauproblematiek	5	-	3	3	4	-	-	3
• persoonlijke problematiek en problemen studiehouding/-vaardigheden	6	45	16	16	4	60	19	11
• persoonlijke problematiek en niveauproblematiek	15	-	5	9	6	-	-	4
• problemen studiehouding/-vaardigheden en niveauproblematiek	17	-	16	14	28	-	13	23
• persoonlijke problematiek, problemen studiehouding/-vaardigheden en niveauproblematiek	48	31	34	40	56	-	56	52

De leerlingen van Link It hebben een wat ander probleemprofiel dan de Start It en Do It leerlingen. Naast gedragsproblemen en persoonlijke problemen hebben de Link It leerlingen veel vaker een probleem met de studiehouding- en vaardigheden. Dit beeld kwam reeds naar voren in de eerste rapportage over de deelnemerspopulatie van de Utrechtse School.

2.4 Overbelasten

Bij bijna alle leerlingen met gedragsproblematiek is er sprake van gedragsproblemen in combinatie met andere soorten problemen (multi gedragsproblematiek). Tabel 2.6 geeft een overzicht.

Tabel 2.6 – Aantal en percentage leerlingen behorend tot gespecificeerd probleemprofiel

	Cohort 2009-2010				Cohort 2010-2011			
Probleemprofiel	**Start It**	**Link It**	**Do It**	**Totaal**	**Start It**	**Link It**	**Do It**	**Totaal**
GEDRAGSPROBLEMATIEK	93	90	87	90	98	100	100	99
Enkelvoudige gedragsproblematiek	-	-	-	-	-	-	-	-
Meerdere gedragsproblemen	-	-	1	1	-	-	-	-
Gedragsproblematiek i.c.m. andere problematiek	93	90	86	90	98	100	100	99
PERSOONLIJKE PROBLEMATIEK	4	7	12	7	2	-	-	1
Enkelvoudige persoonlijke problematiek	-	-	3	1	-	-	-	-
Meerdere persoonlijke problemen	-	-	-	-	-	-	-	-
Persoonlijke problematiek i.c.m. andere problematiek	4	7	9	6	2	-	-	1
PROBLEMEN STUDIEHOUDING	-	-	1	0	-	-	-	-
Enkelvoudige problemen studiehouding/ -vaardigheden	-	-	-	-	-	-	-	-
Meerdere problemen studiehouding/-vaardigheden	-	-	-	-	-	-	-	-
Problemen studiehouding/-vaardigheden i.c.m. andere problematiek	-	-	1	1	-	-	-	-
PROBLEMEN OPLEIDINGSNIVEAU	4	3	-	2	-	-	-	-
Enkelvoudige niveauproblematiek	-	3	-	1	-	-	-	-
Meerdere niveauproblemen	4	-	-	2	-	-	-	-
Niveauproblematiek i.c.m. andere problematiek	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal deelnemers Utrechtse School	86	29	77	192	54	5	16	75

Uit de tabel blijkt dat enkelvoudige problematiek slechts in enkele gevallen voorkomt bij de leerlingen van de Utrechtse School. Een overgrote meerderheid heeft te maken met multi problematiek.

Leerlingen met meervoudige en multiproblematiek binnen het profiel Gedragsproblematiek en leerlingen met meervoudige en multiproblematiek binnen het profiel Persoonlijke problematiek rekenen we tot ‘overbelasten’. Deze leerlingen hebben te maken met een stapeling van problemen. Uit tabel 2.5 blijkt dat van cohort 2010-2011 alle leerlingen te maken hebben met multi gedragsproblematiek of multi persoonlijke problematiek. Dat betekent dat alle leerlingen van cohort 2010-2011 tot de overbelasten gerekend worden. Van cohort 2009-2010 behoort 97 procent van de leerlingen tot de overbelasten.

2.5 Betrokkenheid hulpverlening

Omdat de betrokkenheid van hulpverlening bij de leerling een belangrijke indicator is voor de ernst van de problematiek, is hier in het eerste rapport reeds aandacht aan besteed. Gekeken is naar de betrokkenheid van de volgende hulpverleners, begeleiders en/of instanties:

- psycholoog / psychiater;
- remedial teaching;
- (school)maatschappelijk werk;
- (school)arts, medisch specialisme;
- jeugdzorg;
- politie / justitie;
- reclassering.
- GGZ[7]

Ondertaande tabel laat zien dat alle Link It en Do It leerlingen van cohort 2010-2011 te maken hebben met één of meer vormen van bovengenoemde hulpverlening. Bij cohort 2009-2010 ging het om respectievelijk 86 en 73 procent.

Tabel 2.7 – Aantal leerlingen dat te maken heeft met één of meer vormen van hulpverlening

	Cohort 2009-2010		Cohort 2010-2011	
Onderdeel US	aantal	%	aantal	%
Start It	70	81	40	74
Link It	25	86	5	100
Do It	56	73	16	100
Totaal US	151	79	61	81

Onderstaande tabel geeft weer welk percentage van de leerlingen van Start It, Link It en Do It te maken heeft met een bepaalde vorm van hulpverlening. Omdat de leerlingen te maken kunnen hebben met meerdere vormen van hulpverlening, kunnen de percentages in de tabel niet worden opgeteld. Een vergelijking tussen cohort 2009-2010 en 2010-2011 laat verschillen zien.

7 Het aanbod van de GGZ overlapt deels met de andere genoemde vormen van hulpverlening, maar omdat de GGZ een breed pakket van hulp aanbiedt, is deze instantie waar deze afzonderlijk werd genoemd, hier ook apart opgevoerd.

Tabel 2.8 – Percentage leerlingen per programma dat met vorm van hulpverlening te maken heeft

	Cohort 2009-2010				Cohort 2010-2011			
	Start It	**Link It**	**Do It**	**Totaal**	**Start It**	**Link It**	**Do It**	**Totaal**
Psycholoog/ psychiater	17	45	14	20	24	20	25	24
Remedial teaching	37	21	25	30	44	-	31	33
(School)maatschappelijk werk	26	45	27	29	15	60	50	25
(School)arts, medisch specialisme	23	17	12	18	13	-	13	12
Jeugdzorg	23	55	23	28	11	40	44	20
Politie / justitie	11	28	20	17	-	60	13	7
Reclassering	-	17	7	5	-	-	25	5
GGZ	5	7	5	5	26	80	50	35

Een opvallend verschil tussen cohort 2009-2010 en 2010-2011 is de betrokkenheid van de GGZ. Binnen cohort 2010-2011 heeft 35 procent van de leerlingen te maken met de GGZ, terwijl dit slechts 5 procent was binnen cohort 2009-2010. De GGZ en remedial teaching zijn binnen cohort 2010-2011 de meest voorkomende vormen van hulpverlening. In cohort 2009-2010 waren remedial teaching, (school)maatschappelijk werk en jeugdzorg de meest voorkomende vormen van hulpverlening. Bij de leerlingen van cohort 2010-2011 spelen politie en justitie veel minder vaak een rol dan bij de leerlingen van cohort 2009-2010. Ook de rol van jeugdzorg, arts en (school)maatschappelijk werk is relatief gezien kleiner bij de leerlingen van cohort 2010-2011 dan bij de leerlingen van cohort 2009-2010.

2.6 Conclusies instroom

Op basis van de voorgaande paragrafen kunnen we een aantal conclusies trekken over de instroom.

- In 2010-2011 is de instroom van deelnemers in Do It flink gedaald. Hierdoor is de gemiddelde leeftijd van deelnemers op de Utrechtse School gedaald van 14,9 tot 14,2 jaar.

- Deelnemers op de Utrechtse School zijn bijna allemaal overbelast. Dat betekent dat zij te maken hebben met een stapeling van problemen. De meeste overbelaste deelnemers zijn deelnemers met het profiel Gedragsproblematiek. Bij hen is sprake van meervoudige of multiproblematiek op het gebied van gedrag. Zij kunnen daarnaast ook andere problemen hebben, bijvoorbeeld in hun persoonlijke situatie. Het cohort 2010-2011 bestaat volledig (100 procent) uit overbelaste jongeren. Ten opzichte van voorgaande jaren heeft de Utrechtse School dan ook met een nog zwaardere doelgroep te maken.

- Circa 80 procent van de deelnemers heeft te maken met (minimaal één) vorm van hulpverlening. Opvallend is de toename van de betrokkenheid van GGZ bij de deelnemers.

3 Rendement

In dit hoofdstuk wordt het rendement van de Utrechtse School besproken. We kijken daarbij naar het externe rendement, dat wil zeggen naar het behaalde diploma en de uitstroombestemming. Niet alle leerlingen van de Utrechtse School volgen een programma dat toe leidt naar een diploma. Terugplaatsing naar het reguliere onderwijs of doorstroom naar vervolgonderwijs is een belangrijke doelstelling van de Utrechtse School. Voor de bepaling van het externe rendement kijken we naar de volgende punten:

- *Deelnemers / Uitstroom*
  Overzicht van uitstroom en doorstroom van de deelnemers per programma (onderdeel Utrechtse School)

- *Diploma*
  Behaalde diploma's (mits van toepassing)

- *Uitstroombestemming*
  Uitstroombestemming op het moment van uitstroom, zoals bekend bij de Utrechtse School

- *Daadwerkelijk gestart*
  Situatie op 1 oktober van het navolgende schooljaar.
  Voorbeeld: leerling is in juli 2010 uitgestroomd, met als uitstroombestemming VO. We kijken of hij/zij op 1 oktober 2010 is gestart op het VO.

- *Situatie na één jaar*
  Situatie op 1 oktober nog een jaar later. Deze situatie kan alleen bepaald worden voor leerlingen die al minimaal één jaar zijn uitgestroomd.
  Voorbeeld: leerling is in juli 2010 uitgestroomd naar VO. We kijken of hij/zij op 1 oktober 2011 nog steeds onderwijs volgt.
  Van een leerling die in juli 2011 is uitgestroomd kunnen we pas op 1 oktober 2012 bekijken of hij/zij nog steeds onderwijs volgt. Dit komt dan ook pas aan bod in een volgende meting van het cohort.

De twee laatste metingen (oktobermetingen) worden gedaan om te kijken waar de leerlingen verblijven nadat zij de Utrechtse School hebben verlaten. De eerste meting is om te kijken of zij het navolgende schooljaar daadwerkelijk met de opleiding zijn gestart, die zij wilden gaan volgen. De tweede meting is om te kijken of zij nog steeds op school zitten, of mogelijk al een startkwalificatie hebben behaald.
Voor cohort 2009-2010 is de eerste meting 1-10-2010 en de tweede meting 1-10-2011.
Voor cohort 2010-2011 is de eerste meting 1-10-2011 (en volgt de tweede meting 1-10-2012).

Om het externe rendement vast te stellen maken we gebruik van de gegevens van de Utrechtse School en van BRON-gegevens die verkregen zijn via DUO. Met behulp van het onderwijsnummer kan worden vastgesteld in hoeverre leerlingen zich op de peildatum nog in het onderwijs bevinden of een startkwalificatie hebben behaald. Leerlingen die tijdens de eerste of twee-

de vervolgmeting geen startkwalificatie bezitten en ook geen onderwijs meer volgen, worden voortijdig schoolverlaters genoemd. Het betreft een tussenstand, want leerlingen kunnen later alsnog een opleiding gaan volgen en een startkwalificatie te halen.

3.1 De twee cohorten

Het externe rendement wordt bepaald voor de uitstroomde leerlingen. We bekijken de uitstroom per cohort.

Cohort 2009-2010
Het cohort 2009-2010 bestaat uit 220 leerlingen. Daarvan hebben 113 leerlingen in of aan het eind van het schooljaar 2009-2010 de Utrechtse School verlaten. In het daarop volgende schooljaar 2010-2011 zijn nog eens 69 leerlingen uitgestroomd. Na twee jaar heeft daarmee 83 procent van het cohort 2009-2010 de Utrechtse School verlaten. Circa de helft van deze leerlingen – 87 leerlingen – deed de AKA-opleiding binnen Do It, 59 leerlingen volgden een vmbo-opleiding binnen Start It en 32 leerlingen zijn uitgestroomd vanuit Link It: 13 leerlingen vanuit de Kaderberoepsgerichte leerweg en 19 leerlingen vanuit de Theoretische leerweg. Daarnaast zijn nog eens 4 leerlingen vanuit Start It via Link It (2), Do It (1) of het diagnoseprogramma (1) uitgestroomd. Tabel 3.1 geeft een overzicht van de uitgestroomde leerlingen van het cohort 2009-2010.

Tabel 3.1 – Aantal en percentage uitgestroomde leerlingen voor de programma's van de Utrechtse School (percentages per programma voor het hele cohort 2009-2010)

	Cohort 2009-2010	*Uitstroom na 1 jaar*		*Uitstroom na 2 jaar*		*Doorstroom na 2 jaar*		*Blijvers na 2 jaar*	
	Aantal	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Start it	92	43	47	59	64	21	23	12	13
Link it	33	15	45	32	97	1	3	-	-
Do it	95	55	58	87	92	-	-	8	8
Totaal (N)	220	113	51	178*	81	22	10	20	9

* Daarnaast zijn nog 4 leerlingen uitgestroomd vanuit Start It via Link It (2), Do It (1) en Sodi (1)

De uitgestroomde leerlingen vormen een representatieve afspiegeling van alle leerlingen uit het cohort 2009-2010. Dat wil zeggen dat de verdeling van alle leerlingen over de verschillende programma's van de Utrechtse School ongeveer gelijk is aan de verdeling van de uitgestroomde leerlingen.[8]

De tabel laat zien dat het percentage uitstromers na twee jaar varieert van 64 tot 97 procent. Start It-leerlingen zijn na twee jaar veel minder vaak zijn uitgestroomd dan leerlingen uit Link It of Do It. Omdat Start It-leerlingen onderwijs volgen in de onderbouw van het vmbo stromen zij vaker intern door naar Link It of Do It.

8 Voorbeeld: De 15 Link It leerlingen vormen 15 procent (33 / 220 = 15 procent) van het totale aantal leerlingen in het cohort 2009-2010. Van alle uitgestroomde leerlingen vormen Link It leerlingen 18 procent (32 / 178 = 18 procent). Deze representatieve afspiegeling geldt ook voor Start It en Do It.

Cohort 2010-2011
Het cohort 2010-2011 bestaat uit 123 leerlingen. Na één jaar zijn 61 leerlingen uitgestroomd, ongeveer de helft van het cohort. Anders dan het cohort 2009-2010 zijn het vooral Start It en Link It leerlingen die binnen één jaar uitstromen. Meer dan de helft van de Start It en Link It leerlingen is uitgestroomd, tegenover ongeveer een derde van alle Do It leerlingen. Naast uitstroom uit de Utrechtse School kiezen sommige leerlingen voor een vervolg in een ander programma van de Utrechtse School: 3 leerlingen gaan van Start It naar Link It (klas 3, TL), 1 leerling van Start It naar Do It en 1 leerling van Link It naar Start It (klas 3, basisberoepsgerichte leerweg).Tabel 3.2 geeft een overzicht:

Tabel 3.2 – Aantal en percentage uitgestroomde leerlingen voor de programma's van de Utrechtse School (gepercenteerd per programma voor het hele cohort 2010-2011)

	Cohort 2009-2010	Uitstroom na 1 jaar		Doorstroom na 1 jaar		Blijvers na 1 jaar	
	Aantal	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Start it	75	41	55	4	5	30	40
Link it	21	11	52	1	6	9	43
Do it	27	9	33	-	-	18	67
Totaal (N)	123	61	50	5	4	57	46

Uitstroom twee cohorten
We kunnen concluderen dat na twee jaar meer dan 90 procent van de deelnemers van Link It en Do It uit het cohort 2009-2010 is uitgestroomd. Een klein aantal leerlingen blijft nog langer, waarschijnlijk deelnemers die pas halverwege het schooljaar 2009-2010 zijn ingestroomd, en dus nog niet de maximale twee jaar op de Utrechtse School zitten.
De uitstroom van Start It wijkt af. Na twee jaar heeft 64 procent de Utrechtse School verlaten. Dit lagere uitstroompercentage is verklaarbaar doordat er relatief veel interne doorstroom naar Link It of Do It is (23%). Daarnaast volgt 13 procent van de leerlingen ook na twee jaar nog steeds het Start It programma.
De cijfers van het cohort 2010-2011 laten zien dat de uitstroom na een jaar 50 procent bedraagt voor de leerlingen uit Start It en Link It. Bij Do It heeft na een jaar pas een derde van de leerlingen de Utrechtse School verlaten.

In de volgende paragrafen zoomen we verder in op het externe rendement van de drie onderwijsprogramma's: Start It (onderbouw vmbo), Link It (bovenbouw vmbo-k/t) en Do It (AKA). We beschrijven het externe rendement voor elk van de drie onderdelen apart.
Per onderdeel beschrijven we het rendement aan de hand van de genoemde punten voor het cohort 2009-2010. Vervolgens geven we aan op welke punten het cohort 2010-2011 eventueel een ander beeld laat zien.

3.2 Rendement Start It

Leerlingen binnen Start It volgen onderwijs in de onderbouw van het vmbo. Het is voor deze leerlingen dan ook niet mogelijk om al een diploma of startkwalificatie te halen. De leerlingen

zijn allemaal nog leerplichtig en moeten dus ook na uitstroom uit de Utrechtse School nog onderwijs blijven volgen.

Tabel 3.3 – Overzicht Start It cohort 2009-2010 (aantallen)

Deelnemers	Uitstroom na 2 jaar	Diploma	Bestemming	Daadwerkelijk gestart	Situatie na 1 jaar[9]
92	59	n.v.t.	57 onderwijs 2 anders	56 onderwijs	40 van 40 in onderwijs[10]

Deelnemers / Uitstroom
Van de 92 deelnemers volgen twaalf leerlingen na twee jaar nog steeds het Start It programma. In totaal 80 leerlingen volgen geen Start It meer: 59 leerlingen zijn extern uitgestroomd en 21 leerlingen zijn binnen de Utrechtse School intern doorgestroomd naar een ander programma (10x Link It, 10x Do It, 1 x SODI[11]). Ook deze interne doorstroom past binnen de doelstelling van Start It.

Uitstroombestemming
Van de 59 extern uitgestroomde leerlingen zijn er 57 uitgestroomd naar onderwijs: 42 naar VO en 14 naar VSO en één naar Pro. Twee leerlingen zijn niet uitgestroomd naar onderwijs: één is vertrokken naar het buitenland en één leerling is opgenomen in een penitentiaire inrichting.

Bijna 97 procent van de uitgestroomde leerlingen wordt dus teruggeschakeld naar onderwijs: leerlingen die uitstromen vanuit de eerste klas even vaak als leerlingen die uitstromen vanuit de tweede klas. Leerlingen die vanuit de tweede klas de Utrechtse School verlaten stromen echter minder vaak uit naar regulier onderwijs (67 procent, ten opzichte van 76 procent uit de eerste klas) en juist meer naar VSO (30 procent ten opzichte van 17 procent).

Daadwerkelijk gestart
Daadwerkelijk gestart in het volgende schooljaar: van de 57[12] leerlingen die zijn uitgestroomd met bestemming VO/VSO/Pro zijn er 56 daadwerkelijk gestart, waarvan twee leerlingen met enkele maanden vertraging zijn ingestroomd in het VSO. Eén leerling met uitstroombestemming VSO is niet doorgestroomd naar een onderwijsbestemming. Het is onbekend wat de leerling is gaan doen.

In vergelijking met de uitstroombestemming die op de Utrechtse School bekend was, starten leerlingen met uitstroombestemming VSO in praktijk toch vaak op een andere plek. Van de 14 leerlingen die naar VSO zouden gaan, zijn 'slechts' zeven leerlingen ook gestart in het VSO, cluster 4. De overige leerlingen zijn ofwel gestart in het regulier voortgezet onderwijs (1x lwoo,

9 Peildatum oktober 2011
10 Alleen van de leerlingen die al meer dan één jaar geleden (tot augustus 2010) zijn uitgestroomd is de situatie na één jaar te bepalen. In totaal zijn 43 leerlingen uitgestroomd na één jaar, waarvan 41 naar onderwijs. Van 40 leerlingen zijn de onderwijsnummergegevens bekend.
11 SODI = Snelle Opvang Diagnose, dit is een tijdelijk 'programma' waarin wordt bekeken wat de beste manier van leren/onderwijs voor de leerling is. Dit kan onderwijs zijn binnen de Utrechtse School, maar ook op een reguliere VO-school.
12 Van twee leerlingen zijn geen onderwijsnummergegevens bekend

1x mavo, 3x vmbo), ofwel VSV-er (1x) ofwel is dit onbekend (1x; geen onderwijsnummergegevens).

Situatie na één jaar
Situatie één jaar na uitstroom: alle 40 leerlingen die inmiddels langer dan een jaar geleden zijn uitgestroomd[13] volgen onderwijs, er zijn geen vsv-ers. Enkele leerlingen hebben een switch gemaakt binnen het vmbo, zoals van vmbo naar lwoo of van vmbo (beroepsgerichte leerwegen) naar vmbo-TL. Daarvan volgt één leerling weer opnieuw onderwijs op de Utrechtse School binnen Start It. Eén leerling is vanuit het mavo naar het mbo gegaan. Daarnaast zijn enkele leerlingen vanuit het vo of vanuit een vsv-situatie in het VSO gestart. Nog geen van de Start It leerlingen heeft op de peildatum 1-10-11 een startkwalificatie.

Rendement
Het externe rendement in termen van succesvolle doorplaatsing naar onderwijs ligt op 95 procent: 56 van de 59 uitgestroomde leerlingen zijn (daadwerkelijk) doorgestroomd naar vervolgonderwijs. Drie leerlingen zijn niet in onderwijs geplaatst.

Cohort 2010-2011
Het beeld voor cohort 2010-2011 is vergelijkbaar met dat van het voorgaande cohort. Van de 41 uitgestroomde leerlingen zijn er 37 op een andere school gestart. Bij de andere vier leerlingen was er sprake van uithuisplaatsing, verhuizing, einde crisisplaatsing en één geval van voortijdig schoolverlaten.

3.3 Rendement Link It

Leerlingen binnen Link It volgen onderwijs in de bovenbouw van het vmbo (k/t). Leerlingen die na het derde leerjaar uitstromen uit de Utrechtse School kunnen nog geen diploma hebben behaald. Voor alle leerlingen binnen Link It geldt dat zij nog geen startkwalificatie hebben kunnen halen.

Tabel 3.4 – Overzicht Link It cohort 2009-2010 (aantallen)

Deelnemers	Uitstroom na 2 jaar	Diploma	Bestemming	Daadwerkelijk gestart	Situatie na 1 jaar[14]
33	32	15 van de 16 (overige 16 n.v.t.)	29 onderwijs 3 anders	23 onderwijs	10 van 12 in onderwijs[15]

13 Alleen van de leerlingen die al meer dan één jaar geleden (tot augustus 2010) zijn uitgestroomd kan, aan de hand van het onderwijsnummer, de situatie één jaar na uitstroom worden bepaald. In totaal zijn 43 leerlingen uitgestroomd na één jaar, waarvan 41 naar onderwijs. Van 40 leerlingen zijn de onderwijsnummergegevens bekend.

14 Peildatum oktober 2011

15 Alleen van de leerlingen die al meer dan één jaar geleden (tot augustus 2010) zijn uitgestroomd is de situatie na één jaar te bepalen. In totaal zijn 15 leerlingen uitgestroomd na één jaar, waarvan 12 naar onderwijs. Van al deze 12 leerlingen zijn de onderwijsnummergegevens bekend.

Deelnemers / Uitstroom
Alle 33 deelnemers zitten na twee jaar niet meer bij Link It: 32 leerlingen zijn extern uitgestroomd. Eén leerling is intern doorgestroomd naar Do It.
Van de 32 uitstromers zijn er 16 vanuit klas 3 uitgestroomd (en dus zonder diploma). De andere helft, ook 16, is uitgestroomd vanuit klas 4.
Leerlingen die de Kaderberoepsgerichte Leerweg hebben gevolgd, zijn gemiddeld na ruim 13 maanden uitgestroomd. Dat is sneller dan leerlingen uit de Theoretische Leerweg, die gemiddeld 19 maanden op de Utrechtse School hebben gezeten.

Diploma
Leerlingen die vanuit de derde klas zijn uitgestroomd hebben vanzelfsprekend ook geen diploma gehaald. In totaal zijn 16 leerlingen vanuit de derde klas zonder diploma uitgestroomd, van wie 10 uit de vmbo-KL klassen en 6 uit de vmbo-TL klassen. De kortere verblijfsduur van KL-leerlingen hangt samen met het feit dat zij vaker vanuit de derde klas uitstromen. Daardoor halen zij ook minder vaak een diploma op de Utrechtse School.

Leerlingen die vanuit de vierde klas zijn uitgestroomd hebben meestal wel een diploma behaald. Van de 16 leerlingen hebben 15 leerlingen een diploma behaald: 3 een KL-diploma en 12 een TL-diploma. Eén leerling is gezakt voor het TL-diploma.

Uitstroombestemming
De uitstroombestemming van de 32 leerlingen: 7 VO, 5 VSO, 17 MBO en 3 anders (2 werk, 1 onbekend).
De uitstroombestemming van leerlingen die Link It verlaten hangt sterk af van of de leerling een diploma heeft behaald. De 15 leerlingen met een diploma (KL of TL) kiezen allemaal voor een vervolg in het mbo. Leerlingen die zonder diploma de Utrechtse School verlaten – vrijwel allemaal vanuit de derde klas – stromen vaker uit richting VO (7 leerlingen) en VSO (5 leerlingen). Er zijn twee leerlingen uitgestroomd richting mbo, twee richting werk, van een leerling is de uitstroombestemming nog onbekend. Van alle leerlingen die tot op heden zijn uitgestroomd is dus ruim 90 procent geschakeld naar onderwijs.

Daadwerkelijk gestart
Van de 29 leerlingen die zijn uitgestroomd met bestemming onderwijs zijn er 23 daadwerkelijk gestart in het volgende schooljaar en 6 niet. Het gaat om 4 leerlingen die niet gestart zijn in het mbo, één leerling die niet gestart is in het VO en één leerling die niet gestart is in het VSO. Omdat zij nog geen startkwalificatie hebben gehaald gaat het om voortijdig schoolverlaters. De twee leerlingen die zouden starten in het VO en VSO, maar dat niet hebben gedaan, zijn nog geen 18 jaar oud en dus nog leerplichtig.

Situatie na één jaar
Situatie één jaar na uitstroom: van de 12[16] leerlingen die zijn uitgestroomd met bestemming onderwijs zijn er na één jaar 10 in het onderwijs en twee niet. Nog geen van de Link It leerlingen heeft op de peildatum 1-10-11 een startkwalificatie.

16 Alleen van de leerlingen die al meer dan één jaar geleden (tot augustus 2010) zijn uitgestroomd is de situatie na één jaar te bepalen. In totaal zijn 15 leerlingen uitgestroomd na één jaar, waarvan 12 naar onderwijs. Van al deze 12 leerlingen zijn de onderwijsnummergegevens bekend.

Rendement
Het externe rendement in termen van behaalde diploma's bedraagt bijna 95 procent (15 van de 16 in de vierde klas). Het externe rendement in termen van succesvolle doorplaatsing naar onderwijs bedraagt 72 procent: 23 van de 32 leerlingen zijn daadwerkelijk doorgestroomd naar vervolgonderwijs. Negen leerlingen zijn niet in onderwijs geplaatst, één van hen is een jaar later alsnog in het mbo gestart. De overige acht leerlingen (25 procent) zijn voortijdig schoolverlater. Zij waren op het moment van uitstroom niet meer leerplichtig.

Cohort 2010-2011
Van het cohort 2010-2011 zijn 11 van de 21 leerlingen uitgestroomd, daarvan 9 uit de derde klas (zonder diploma) en 2 uit de vierde klas (één met en één zonder diploma). Van de elf leerlingen zijn er tien uitgestroomd met bestemming vervolgonderwijs en is één leerling bij leerplicht gemeld. Bij aanvang van het navolgende schooljaar bleken negen van de elf op een school te zijn gestart en waren er twee voortijdig schoolverlater. Het rendement ligt daarmee hoger dan bij het voorgaande cohort, namelijk 82 procent tegenover 72 procent.

3.4 Rendement Do It

Do It leerlingen volgen een AKA-programma en kunnen een diploma halen op mbo-niveau 1. Dat betekent dat zij nog geen startkwalificatie kunnen halen.

Tabel 3.5 – Overzicht Do It cohort 2009-2010 (aantallen)

Deelnemers	Uitstroom na 2 jaar	Diploma	Bestemming	Daadwerkelijk gestart	Situatie na 1 jaar[17]
951	87	50	62 onderwijs 15 werk/leerbaan 10 anders	45 onderwijs	21 van 34 in onderwijs[18]

Deelnemers / Uitstroom
Van de 95 deelnemers zijn er 87 uitgestroomd. Er zijn 8 deelnemers die nog een verlengd programma binnen Do It volgen.

Diploma
Van de 87 uitstromers hebben er 50 een AKA-diploma behaald en 37 niet. De gemiddelde uitstromer heeft ruim 13 maanden binnen Do It onderwijs gevolgd.

Uitstroombestemming
De uitstroombestemming van de 87 deelnemers: 51 MBO, 11 overig onderwijs, 15 werk/leerbaan en 10 anders (5 leerplicht, 4 onbekend en 1 verhuisd). De volgende tabel toont het totaaloverzicht van de uitstroom.

17 Peildatum oktober 2011
18 Alleen van de leerlingen die al meer dan één jaar geleden (tot augustus 2010) zijn uitgestroomd is de situatie na één jaar te bepalen. In totaal zijn 55 leerlingen uitgestroomd na één jaar, waarvan 37 naar onderwijs. Van 34 leerlingen zijn de onderwijsnummergegevens bekend.

Tabel 3.6 – Overzicht uitstroombestemming met en zonder diploma deelnemers Do It

Uitstroombestemming	Aantal deelnemers met diploma	Aantal deelnemers zonder diploma
MBO	43	8
VO	-	1
Praktijkonderwijs	-	1
VSO	-	9
Werk	2	6
Arbeidstrainingscentrum	2	2
Leerbaan	-	3
Gemeld bij leerplicht	-	5
Verhuisd	-	1
Onbekend	3	1
Totaal	50	37

Het grootste gedeelte van de uitgestroomde deelnemers kiest voor een vervolg in het mbo (51x). De keuze voor een vervolg in het mbo is echter sterk afhankelijk van of de deelnemer op de Utrechtse School een AKA-diploma heeft behaald. Leerlingen met diploma (50 leerlingen) stromen in grote meerderheid door richting het mbo (43x). Leerlingen die zonder diploma zijn uitgestroomd (37x) kiezen veel minder vaak voor een vervolg op het mbo (8x).

Daadwerkelijk gestart

Daadwerkelijk gestart in het volgende schooljaar: van de 62 die zijn uitgestroomd met bestemming onderwijs zijn er 45 daadwerkelijk gestart en 17 niet. Het gaat om 15 leerlingen die niet gestart zijn in het mbo en 2 leerlingen die binnen één maand zijn gestopt in het VSO.
Ruim 40 procent van de leerlingen is in oktober van het navolgende schooljaar (= peildatum) niet ingeschreven in het regulier of voortgezet speciaal onderwijs – het gaat om 37 van de 87 uitgestroomde leerlingen. Van deze 37 leerlingen hebben 16 leerlingen (43 procent) wel een diploma AKA gehaald.

Als we de situatie op de peildatum vergelijken met de uitstroomplannen van de leerlingen, zoals die bekend waren bij de Utrechtse School, dan blijkt dat met name de uitstroom naar mbo onzeker is. Tabel 3.7 laat dit zien.

Tabel 3.7 – Vergelijking beoogde uitstroombestemming met feitelijke situatie op in navolgende schooljaar

Situatie op peildatum / Uitstroombestemming	MBO	VO	Pro	VSO	VSV	Onderwijs-nummer niet bekend
MBO	35	1	-	-	15	-
VO	1	-	-	-	-	-
Pro	1	-	-	-	-	-
VSO	1	-	-	5	3	-
Werk	2	-	-	-	6	-
ATC	1	-	-	-	3	-
Leerbaan	-	-	-	-	3	-
Leerplicht	-	-	-	-	5	-
Verhuizing	-	-	-	-	-	1
Onbekend	2	-	-	-	2	-
Totaal	43	1	-	5	37	1

De tabel laat zien dat ongeveer één op de drie deelnemers, die naar het mbo zouden gaan, daar niet is gestart. De meesten van hen zijn ook niet met een andere opleiding begonnen en zijn voortijdig schoolverlater. Ook bij leerlingen die naar het VSO zouden gaan zien we dat een gedeelte toch VSV-er is geworden.
Daarnaast zien we dat ook een aantal deelnemers, ondanks een andere uitstroombestemming, toch is begonnen met een mbo-opleiding. Dit zijn niet alleen deelnemers die van onderwijs*soort* gewisseld zijn, maar ook deelnemers die eigenlijk zouden gaan werken.

Situatie na één jaar
Situatie één jaar na uitstroom: van de 34 leerlingen, van wie de gegevens bekend zijn[19], volgen er 21 onderwijs, 13 zijn VSV-er. Nog geen van de Do It leerlingen heeft op de peildatum 1-10-11 een startkwalificatie.

Rendement
Het externe rendement in termen van behaalde diploma's bedraagt 57 procent (50 van de 87).
Het externe rendement in termen van succesvolle doorplaatsing naar onderwijs bedraagt ongeveer 52 procent (45 van de 87), waarbij moet worden aangetekend dat Do It (AKA) zowel kan toeleiden naar vervolgonderwijs, als naar werk. Voor Do It geldt dat de situatie van deelnemers die niet doorstromen naar een vervolgopleiding (nog) niet in kaart is gebracht. Omdat AKA voor een deel van hen eindonderwijs is, is de vraag hoeveel na uitstroom betaald werk vinden en houden.

Cohort 2010-2011
Van de 27 deelnemers zijn er 9 uitgestroomd, waarvan 6 met een diploma. Acht van de negen zijn daadwerkelijk gestart met een vervolgopleiding in het mbo. Eén deelnemer is VSV-er.

19 Alleen van de leerlingen die al meer dan één jaar geleden (tot augustus 2010) zijn uitgestroomd is de situatie na één jaar te bepalen. In totaal zijn 55 leerlingen uitgestroomd na één jaar, waarvan 37 naar onderwijs. Van 34 leerlingen zijn de onderwijsnummergegevens bekend.

3.5 Samenvatting rendement Utrechtse School

Samengevat ligt het externe rendement in termen van succesvolle doorplaatsing naar vervolgonderwijs voor de drie onderdelen Start It, Link It en Do It op respectievelijk 95, 72 en 52 procent. Zo blijkt dat van de (meestal gediplomeerde) uitstroom van Do It naar vervolgonderwijs, na een jaar, meer dan een derde voortijdig schoolverlater is geworden.

Start It en Link It zijn succesvol in het doorplaatsen naar vervolgonderwijs. Link It is succesvol met de leerlingen in de vierde klas: van hen haalt bijna iedereen het diploma. Het moet afgewacht worden of de leerlingen van de Utrechtse School uiteindelijk in het vervolgonderwijs succesvol zullen zijn. Vooralsnog blijkt bij de vervolgmeting na één jaar echter niet dat er sprake is van toenemende uitval.

Binnen Do It heeft meer dan de helft van de uitgestroomde leerlingen een AKA-diploma gehaald. Het diplomaresultaat ligt landelijk op 48 procent[20]. Vergeleken met landelijke cijfers en kijkend naar de zwaarte van de doelgroep is de Utrechtse School daarmee succesvol. Zorgelijk is dat veel van de deelnemers niet succesvol zijn als zij uitstromen naar het mbo, of zelfs niet eens beginnen aan de vervolgopleiding. Van alle deelnemers uit het cohort 2009-2010 is op de peildatum 1-10-2011 bijna de helft voortijdig schoolverlater (geen onderwijs, geen startkwalificatie). Mogelijk heeft een deel van hen wel betaald werk.

20 In 2010

4 Samenvatting

I. De leerlingen van de Utrechtse School worden gevolgd in de Regiomonitor VSV Utrecht. De tweede meting heeft betrekking op twee cohorten van leerlingen, namelijk de schooljaren 2009-2010 en 2010-2011. Op het moment van de tweede meting waren nog niet alle leerlingen van 2010-2011 bekend. Het beeld van de twee cohorten, hun opleidingssucces binnen de Utrechtse School en hun uitstroom, wordt in de volgende metingen stap voor stap completer.

II. In 2010-2011 is de instroom van deelnemers in Do It sterk gedaald. De instroom van beide andere onderdelen, Start It en Link It, daalde licht. Daarbij moet worden opgemerkt dat het cohort 2009-2010 ook de instroom uit voorgaande jaren omvat en daardoor relatief groter is. Naar verhouding is de daling bij Do It echter veel sterker.

III. Vrijwel alle deelnemers van de Utrechtse School behoren tot de categorie overbelasten, dat wil zeggen jongeren met meervoudige en complexe problematiek. De meeste overbelaste deelnemers zijn deelnemers met het profiel Gedragsproblematiek. Bij hen is sprake van meervoudige of multiproblematiek op het gebied van gedrag. Circa 80 procent van de deelnemers heeft te maken met (minimaal één) vorm van hulpverlening. Het cohort 2010-2011 bestaat volledig (100 procent) uit overbelaste jongeren. De Utrechtse School bereikt daarmee maximaal de beoogde doelgroep.

IV. Voor de bepaling van het externe rendement is gekeken naar de volgende punten:
- Uitstroom en doorstroom van de deelnemers per programma
- Behaalde diploma's (mits van toepassing)
- Uitstroombestemming, zoals bekend bij de Utrechtse School
- Daadwerkelijk gestart: de situatie op 1 oktober van het navolgende schooljaar
- Situatie na één jaar, op 1 oktober nog een jaar later

V. Start It en Link It zijn succesvol in het doorplaatsen naar vervolgonderwijs. Link It is daarnaast ook succesvol met de leerlingen in de vierde klas: van hen haalt bijna iedereen het diploma. Afgewacht moet worden of de leerlingen van de Utrechtse School uiteindelijk in het vervolgonderwijs succesvol zullen zijn. Vooralsnog blijkt bij de vervolgmeting na één jaar echter niet dat er sprake is van toenemende uitval.

VI. Binnen Do It heeft meer dan de helft van de uitgestroomde leerlingen een AKA-diploma gehaald. Vergeleken met landelijke cijfers en kijkend naar de zwaarte van de doelgroep is de Utrechtse School daarmee succesvol. Zorgelijk is dat veel van de deelnemers niet succesvol zijn als zij uitstromen naar het mbo, of zelfs niet eens beginnen aan de vervolgopleiding. Van alle deelnemers uit het cohort 2009-2010 is op de peildatum 1-10-2011 bijna de helft voortijdig schoolverlater (geen onderwijs, geen startkwalificatie). Mogelijk heeft een deel van hen wel betaald werk.

VII. Samengevat ligt het externe rendement in termen van doorplaatsing naar vervolgonderwijs voor de drie onderdelen Start It, Link It en Do It op respectievelijk 95, 72 en 52 procent.